

DOI: 10.5281/zenodo.3550651
CZU 746:004

CREATIVITY AND MODERN TECHNOLOGIES BOOST THE PROMOTION OF ROMANIAN TRADITIONAL MOTIFS

Elena Florea-Burduja, ORCID: 0000-0001-8318-1756^{1*}

Marcela Irovan, ORCID: 0000-0001-6231-7378¹

Liliana Indrie, ORCID: 0000-0002-7094-4790²

¹Technical University of Moldova, Blvd. Stefan cel Mare si Sfânt, 168, MD 2004, Chişinău, Republic of Moldova,

²University of Oradea, B.St. Delavrancea str., no. 4, 410058, Oradea, Romania

*Corresponding author, email: elena.floreaburduja@mctt.utm.md

Received: 08.22.2019

Accepted: 09.22.2019

Abstract. The paper presents how the traditional motifs on Romanian carpets can be processed with the help of modern technology. The art of the Romanian carpet brought with it original century-old motifs with certain messages. These demonstrate a high artistic level and reflect the traditional features in ornamentation, composition and coloring. The paper presents how to transform images into stitch steps. The obtained schemes can be used for the diversification of clothing products, using elements taken from the Romanian carpet. They can also be saved in electronic format and paper support for a long time. The motifs on authentic Romanian carpets were photographed. Images have been processed and embedded in product patterns to get a variety of traditional ornate products. This principle can also be applied to accessories such as handbags, belts and even footwear. New products ornamented with traditional motifs are authentic and contribute to the promotion of cultural values. Thus, combining the values of the past with modern technologies, we can obtain several advantages: diversification of clothing products ornamented with traditional elements; the use of electronic databases with traditional elements that can be used at any time when performing mechanical or manual embroidery; promoting the values of cultural heritage.

Keywords: *romanian carpet, traditional motifs, modern technologies.*

1. Introducere

În ultima perioadă este răspândită tendința de a studia trecutul și a pune valoare pe diverse ornamente și elemente tradiționale ale neamului nostru. Covoarele sunt o parte indispensabilă a vieții strămoșilor. Procesul de țesere manuală a acestora accentuează faptul că elementele vechi nu sunt doar o amintire din trecut, ci o sursă indispensabilă din prezent.

Arta covorului popular românesc e adânc originală și autentică prin tradițiile sale. Ea a adus cu sine din secol în secol motive originale străvechi cu anumite mesaje. Acestea demonstrează un înalt nivel artistic, rădăcinile căruia au fost cultivate cu mult înainte. În această perioadă se evidențiază trăsăturile tradiționale, caracteristice covorului moldovenesc, reflectate în ornamentală, compoziție și colorit [6].

Procesul activ de consolidare a trăsăturilor artistice și procedeele tehnice specifice pentru covorul moldovenesc s-a petrecut în secolele trecute (secolul al XVIII-lea, prima jumătate a secolului al XIX-lea – perioadă, care a fost o etapă de înflorire a artei populare. În acea vreme fiecare familie își confecționa țesăturile necesare în cadrul gospodăriei seminaturale închise. Firele de lână se obțineau în condiții de casă.

Prezentând un domeniu important de creație și un sistem dezvoltat de procedee tehnico-decorative a populației rurale din Moldova, covoarele au atras atenția multor designeri care au utilizat simbolurile și cromatica acestora în colecțiile lor.

În spațiul românesc, țesutul covoarelor este una din principalele ramuri ale artei populare. Ajunge la înflorire în sec. XVIII–înc. sec. XIX. La confecționarea covoarelor românești erau folosiți coloranți naturali, care dădeau un aspect bogat în nuanțe fine. În a doua jumătate a sec. XIX valoarea artistică a covoarelor scade. Treptat, fondurile multicolore sunt înlocuite de cele închise, iar motivele sunt redată în culori stridente și reci.

Lucrarea prezintă modul de transformare a imaginilor în pași de cusătură. Schemele obținute pot fi utilizate pentru diversificarea produselor de îmbrăcăminte, utilizând elemente preluate de pe covorul românesc. De asemenea ele pot fi salvate în format electronic și suport de hârtie, pentru o perioadă îndelungată.

2. Studiarea elementelor ornamentale și a coloristicii covorului

Covoarele tradiționale, precum cele din figura 1, sunt artefacte decorative și spirituale esențiale care contribuie la alcătuirea ambientului unei case țărănești. Aceste exemple prezintă o crenguță înflorită de trandafir multiplicată de trei ori (o cifra cu proprietăți benefice miraculoase în mitologia țărănească), în nuanțe de roșu, alb, negru și verde. Pe marginea covorului pot fi observate șiruri, cu margini geometrizzate, decorată cu crenguțe decorative.

Figura 1. Covoare basarabene din sec. XIX-XX.

Cromatismul decorativ este format din variații ale patru culori etnografice fundamentale: negru (pământul), roșu (focul), alb (aerul – spațiul înconjurător – spiritul) și verde (natura).

Un simbol des întâlnit pe covoarele țesute manual este trandafirul.

Trandafirul este unul din cele mai răspândite în compozițiile ornamentale ale covoarelor moldovenești din secolele XIX-XX în toată Moldova. Este una din florile de grădină îndrăgite, de diferite game cromatice, care sunt transpuse în covoristică, broderie, croșetare

În simbolistica populară această floare este considerată drept floarea dragostei, demnității și frumuseții. Imaginea acestei flori este o inovație în ornamentica tradițională basarabeană și capătă o răspândire largă în jumătatea a doua a secolului al XIX-lea [7, 8].

Floarea de trandafir simbolizează tinerețea și curățenia sufletească. Prezența acesteia în diverse texte folclorice, apare ca floare a amorului [9].

Din multitudinea de elemente prezentate pe covoarele prezentate în figura 1, a fost selectat elementul floral – trandafirul. Acest element va fi utilizat pentru diversificarea ornamentala a diverselor produse de îmbrăcăminte (figura 2).

Crearea schemelor elementelor decorative este un proces complex ce necesită abilități în utilizarea diverselor soft-uri și utilaje de brodat. În figura 3 sunt prezentate etapele unui proces de creare a schemei de broderie a imaginii selectate [2 - 4].

Ca etapă primară de pregătire este necesar de a scana sau a fotografia elementul, care ulterior va fi în lucru. Imaginea obținută a elementului trebuie să fie o imagine bine scanată, calitativă și nedeformată, pentru ca rezultatul final să fie calitativ.

Figura 2. Elementul floral – trandafirul.

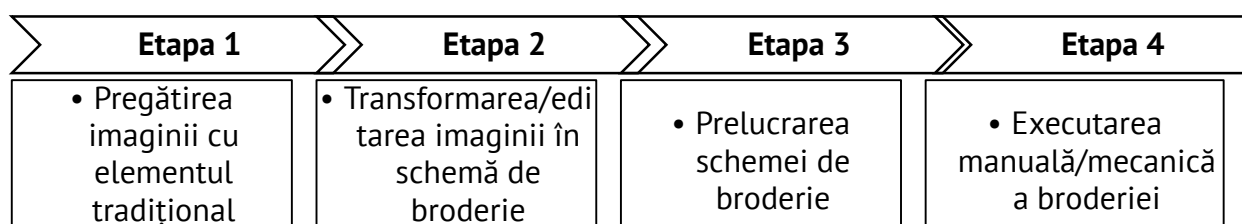

Figura 3. Etapele de creare a schemelor de broderie.

În a doua etapă putem transforma imaginea în schemă de broderie. Imaginea obținută la prima etapă, a fost importată în soft-ul Pattern Maker for Cross Stitch.

Pattern Maker este o aplicație Windows utilizată la crearea și redactarea schemelor de broderii [10]. Programul este echipat cu un expert pentru importarea imaginilor în scheme de broderie, care are multe setări. Este posibil de reglat luminozitatea, contrastul, saturația și nuanța, de decupat părțile inutile ale imaginii, de selectat dimensiunea cusăturii, etc. Importarea imaginii în acest soft a permis efectuarea transformării în pași de cusătură. Apoi schema obținută poate fi modificată ca dimensiune, culoare, compoziție, etc. Aceste modificări sunt executate în etapa a treia.

Modul de vizualizare a schemei poate fi prin culoare (figura 4, a), cu ajutorul simbolurilor (figura 4, b) sau pași de cusătură (figura 4, c).

Daca planificăm să efectuăm o broderie mecanizată, exportăm schema ca fișier cu extensia recunoscută de mașina de brodat. Dacă broderia va fi executată manual, atunci schema poate fi salvată ca fișier pentru imprimare pe suport hârtie.

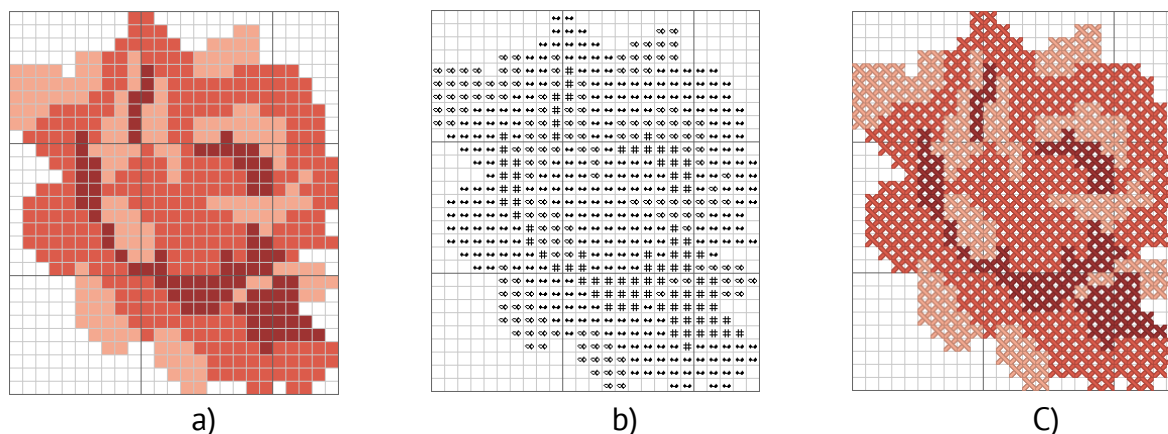

Figura 4. Schema elementul floral obținută în Pattern Maker for Cross Stitch.

În final broderia poate fi executată pe suprafața necesară, utilizând modul manual sau mecanic (etapa a patra).

Schema elementului floral, obținută prin transformarea imaginii, poate fi ușor utilizată pentru ornamentarea produselor de îmbrăcăminte și diverselor accesorii cum ar fi genți, poșete, centuri și încălțăminte.

În figura 5 sunt prezentate câteva exemple de ornamentare a produsului palton pentru femei, cu elementul floral preluat de pe covorul românesc. Broderia poate fi executată mecanic, cu ajutorul mașinilor de brodat sau manual.

Culorile și mărimea broderiei se modifică în funcție de schița designerului, iar culorile utilizate se modifică ținând cont de tendințele modei.

Figura 5. Aspectul exterior al modelelor de paltoane, ornamentate cu elemente tradiționale.

Concluzii

Broderia și covoristica sunt tehnici de confecționare manuală, utilizate de fiecare femeie în trecut. Acestea, cu multă răbdare și sârguință, creau opere de artă, care peste ani rămâneau la fel de apreciate. Astăzi tehnologiile moderne, prin crearea ornamentelor virtuale, dau posibilitatea să reînvie vechile tradiții.

Astfel, îmbinând valorile trecutului cu tehnologiile moderne, putem obține mai multe avantaje ca:

- diversificarea produselor de îmbrăcăminte ornamentate cu elemente tradiționale;

- utilizarea bazelor de date electronice cu elemente tradiționale ce pot fi utilizate în orice moment la efectuarea broderiilor mecanice sau manuale;
- promovarea valorilor patrimoniului cultural.

Referințe

Symposia volumes:

1. Indrie L., Florea-Burduja E., Gherghel S., Irovan M. Embroidery processing of romanian folk costumes with the help of modern technology. În: *II International Scientific Conference Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, CT&ITI 2019, Belgrade, 16-17th May, 2019*. Belgrade: Union of Engineers and Technicians of Serbia, 2019. ISBN 978-86-900426-1-6, pp 64-69.
2. Florea-Burduja E., Niță T. Cercetări privind elaborarea schemelor broderiilor în cruciuliță utilizând programul Pattern Maker for Cross Stitch., În: *Conferința Tehnico-Științifică a Colaboratorilor, Doctoranzilor și Studenților, 15-23 November, 2013*, Technical University of Moldova, Chișinău, Vol 3, pp. 57- 59.
3. Florea-Burduja E. Utilizarea soft-urilor în crearea și confecționarea elementelor decorative, În: *Conferința Tehnico-Științifică a Colaboratorilor, Doctoranzilor și Studenților, 1-14 decembrie, 2016*, Technical University of Moldova, Chișinău, Vol. 2., pp 185- 188.
4. Флорья-Бурджуа Е., Ирован М. Использование информационных технологий в процессе создания и изготовления декоративных элементов În: *Матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології промислового комплексу: базові процесні інновації – 2018», випуск 4*. Херсон: ХНТУ, 2018. 326 с. ISBN 978-966-97799-2-2, pp. 173-175.

Journal published papers:

5. Indrie L., Diaz-Gracia P., Kazlacheva Z., Montava I., Ilieva J.: The use of CAD/CAM for textile designs and fabrics. În: *Applied Researches in Technics, Technologies and Education*. Trakia University, Bulgaria, ARTTE 2019, No. 1, Vol. 7. pp.24-28

Web references:

6. <http://www.moldovenii.md> . [accesat 15.07.2019].
7. <https://www.woven.is/16765.htm> [accesat 15.07.2019].
8. <https://rusticart.md/colectia-de-covoare/>. [accesat 15.07.2019].
9. <http://cimec.ro/Etnografie/Antonescu-dictionar/Dictionar-de-Simboluri-Credinte-Traditionale-Romanesti-r-z.html>. [accesat 15.07.2019].
10. <http://www.hobbyware.com/pm.htm>. [accesat 15.07.2019].
11. <https://semnecusute.ro/> [accesat 17.07.2019].